

нопроектів, зокрема щодо страхування, реструктуризації зобов'язань громадян України за кредитами в іноземній валюті, що отримані на придбання єдиного житла, фінансового лізингу, кредитних спілок, регулювання діяльності з надання небанківських кредитів під заставу рухомого майна, діяльності форекс-компаній.

Таким чином, ми доходимо таких **висновків**. На жаль, поточний стан справ у сфері адаптації законодавства Укра-

їни щодо банківської безпеки до європейських стандартів є незадовільним. На нашу думку, виправити цю ситуацію допоможе необхідність постійного публічного звітування відповідальних органів про поточний стан реалізації адаптаційних заходів. Українська сторона повинна не лише враховувати зауваження, рекомендації та пропозиції європейських установ, але й проводити ґрунтовний аналіз їхнього змісту та можливих наслідків.

ЛІТЕРАТУРА

1. Sushko O. EU-Ukraine Association Agreement: Guideline for Reforms / O. Sushko, O. Zelinska, R. Khorolskyi, V. Movchan and others // KAS Policy Paper 20. – Institute for Euro-Atlantic Cooperation, 2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kas.de/wf/doc/kas_32048-1522-2-30.pdf?120911173352.
2. Барановський О. Безпека банківської сфери / О. Барановський // Вісник Національного банку України. – 2014. – № 6. – С. 20–27.
3. Васильчак С. Економічна безпека банків і методи її забезпечення / С. Васильчак, Р. Моцьо // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – Вип. 19.12 – С. 287–292.
4. Прокопенко Н. Складові безпеки банківської діяльності / Н. Прокопенко, М. Виклюк // Науковий вісник НЛТУ України. – 2014. – Вип. 24.1. – С. 302–308.
5. Щербатих Д. Підходи та загрози до формування фінансово-економічної безпеки банківських установ / Д. Щербатих, Б. Шпильовий // Вісн. Черкас. ун-ту. Сер. «Екон. Науки». – 2016. – № 1. – С. 141–148.
6. Алексеева Д. Правовые проблемы обеспечения безопасности банковской системы в условиях глобализации / Д. Алексеева // Актуальные проблемы гуманитарных и естественных наук. – 2011. – № 6. – С. 122–126.
7. Вовченко Р. Підходи до розкриття сутності фінансової безпеки банківського сектора національної економіки / Р. Вовченко // Збірник наукових праць «Фінансово-кредитна діяльність: проблеми теорії та практики». – 2015. – № 19. – С. 51–59 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://fkd.org.ua/article/view/56896/53702>.
8. Зубок М. Безпека банків : [навч. посіб.] / М. Зубок. – К. : КНТЕУ, 2002. – 306 с.
9. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу : Закон України № 1629-IV від 18.03.2004 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1629-15>.
10. Стратегія розвитку банківської системи 2016–2020 «Синергія розвитку банків та індустріалізації економіки» : Відкритий громадський проект для широкого експертного обговорення. – К., 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://kneu.edu.ua/userfiles/Credit_Economics_Department/afedra+bankspravi/proekt_strategi.pdf.
11. Poshedin O. European Integration of Ukraine: Tool for Internal Reform, Source of Problems or Pass Ticket to EU Membership? / O. Poshedin, M. Chulaievska // Romanian Journal of European Affairs. – June, 2017. – Vol. 17. – № 1. – P. 100–120.
12. Ключко А. Злочини у сфері банківської діяльності / А. Ключко // Правовий вісник Української академії банківської справи. – № 1(10). – 2014. – С. 68–71.

УДК 35.073:341.23ЄС

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ ДЕРЖАВНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ

LEGAL REGULATION OF PUBLIC PROCUREMENT IN THE EUROPEAN UNION

Корчевець Д.В.,
здобувач кафедри господарського права,
провідний юристконсульт юридичного відділу
Донецький національний університет імені Василя Стуса

Статтю присвячено дослідженню сучасного стану правового регулювання здійснення державних закупівель в ЄС. Узагальнено нормативно-правове підґрунтя здійснення державних закупівель, зроблено аналіз Директив ЄС з питань державних закупівель та Угоди про асоціацію щодо поступової адаптації національного законодавства у сфері публічних/державних закупівель до законодавства ЄС. Визначено напрями удосконалення правового регулювання публічних/державних закупівель в Україні, що сприятиме виконанню Україною зобов'язань за Угодою про асоціацію. Зроблені у статті висновки можуть слугувати інструментом для визначення змін, які необхідно внести до Закону України «Про публічні закупівлі».

Ключові слова: державні закупівлі, публічні/державні закупівлі, аналіз, нормативно-правове підґрунтя, напрями удосконалення, обов'язки за Угодою про асоціацію, визначення змін.

Статья посвящена исследованию современного состояния правового регулирования осуществления государственных закупок в ЕС. Обобщена нормативно-правовая база осуществления государственных закупок, сделан анализ Директив ЕС по вопросам государственных закупок и Соглашения об ассоциации относительно постепенной адаптации национального законодательства в сфере публичных/государственных закупок к законодательству ЕС. Определены направления усовершенствования правового регулирования публичных/государственных закупок в Украине, что будет способствовать выполнению Украиной обязательств по Соглашению об ассоциации. Сделанные в статье выводы могут служить инструментом для определения изменений, которые необходимо внести в Закон Украины «О публичных закупках».

Ключевые слова: государственные закупки, публичные/государственные закупки, анализ, нормативно-правовая база, направления усовершенствования, обязанности по Соглашению об ассоциации, определение изменений.

The article is devoted research of modern state of legal regulation of public procurement in the EU. Summarizes the legal framework for public procurement, analysis of the EU Directives on public procurement and the Agreement on the gradual adaptation of national legislation in the sphere of public/government procurement to the EU legislation. Based on the analysis of the directions of improvement of legal regulation of public/government procurement in Ukraine, which will contribute to the implementation of Ukraine's obligations under the Association Agreement. Made in the article, the findings can serve as a tool to determine the changes required in the Law of Ukraine «On public procurement».

Key words: public procurement, public/government procurement, analysis, legal framework, areas of improvement, obligations under the Association Agreement, determining changes.

ЄС є найбільш політично та економічно успішним союзом країн у світі, одним з надбань якого є створення спільного ринку. У межах спільного ринку ЄС функціонує ефективна система державних закупівель, яка характеризується створенням умов для прозорої поведінки учасників цих відносин з метою надання замовнику найкращих товарів і послуг за найбільш конкурентоспроможну ціну. Важливою передумовою побудови ефективної системи державних закупівель у ЄС виступає належне правове регулювання цих відносин, що забезпечується положеннями низки Директив ЄС.

Наразі для України нагальним питанням є створення умов для ефективного функціонування системи державних закупівель, підвищення конкуренції в зазначеній сфері, ефективного використання державних коштів та забезпечення високого рівня прозорості під час проведення процедур. Реформування національної системи державних закупівель має відбуватися у руслі євроінтеграційних процесів, оскільки після підписання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та ЄС, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію), Україна взяла на себе обов'язки з приведення законодавчих актів у сфері державних закупівель у відповідність до законодавства ЄС. На виконання цього обов'язку прийнято Закон України «Про публічні закупівлі» від 25 грудня 2015 р. (далі – Закон). Проте аналіз його положень свідчить про необхідність подальшої поступової гармонізації законодавства у сфері публічних закупівель із законодавством ЄС.

Отже, дослідження сучасного стану правового регулювання здійснення державних закупівель в ЄС має важливе практичне значення.

Метою статті є конкретизація і узагальнення особливостей правового регулювання здійснення державних закупівель в ЄС. Це дозволить визначити напрями удосконалення правового регулювання публічних/державних закупівель в Україні та сприятиме виконанню Україною зобов'язань за Угодою про асоціацію.

Питання правового регулювання здійснення державних закупівель в Україні і в ЄС розглядалися такими науковцями, як: В. Зятковський, О. Костусев, Н. Кулак, Т. Лісовська, І. Луніна, В. Морозов, В. Муравйов, Н. Севостьянова, В. Смиринський, Н. Ткаченко, О. Турченко, О. Шатковський, В. Чабан, О. Мельников, Л. Федулова, В. Міняйло, Ю. Фалко, В. Прядко та ін. Однак постійні зміни у сфері державних закупівель свідчать про необхідність нового аналізу, дослідження та оцінки нормативно-правової бази державних закупівель, насамперед у контексті інтеграції України в ЄС.

На сьогоднішній день державні закупівлі представляють вагомий сегмент спільного ринку 28 країн – членів ЄС. Загальний обсяг ринку державних закупівель ЄС у 2014 р. становив приблизно 1,800 млрд. євро, у тому числі 425 млрд. євро – сума укладених договорів в результаті проведення міжнародних тендерів. Щороку ЄС витрачає на державні закупівлі в середньому 15–20% ВВП, а загальний обсяг закупівель ринку ЄС становить приблизно 1,3 трлн. євро [1]. Наведені дані підтверджують, що державні закупівлі є потужним засобом державного регулювання і одночасно підтримки суб'єктів господарювання. Тому реформування сфери державних закупівель являє собою вагомий інструмент для сприяння соціально-економічному розвитку країни, конкурентоспроможності економіки та динамічній інтеграції України в міжнародні ринки, зокрема в спільний ринок ЄС.

Аналізуючи доступну інформацію щодо функціонування системи державних закупівель в ЄС, потрібно зазначити, що остання базується на прозорому розпорядженні бюджетними коштами, доступності державних контрактів для суб'єктів ринку усіх держав – членів на рівних заса-

дах, відкритій і добросовісній конкуренції. У процесі побудови системи державних закупівель ЄС потрібно було подолати суттєві розбіжності між національним законодавством країн – членів ЄС. [8] У зв'язку з цим Рада Європи здійснила низку заходів щодо підготовки та затвердження спеціальних Директив, узгоджених із загальними положеннями Угоди про заснування ЄС, для координування процедури державних закупівель, а саме:

– Директива Ради № 89/665/ЄЕС від 24 грудня 1989 р. щодо координації законів, підзаконних актів стосовно застосування процедур нагляду за наданням права на виконання державних поставок та контрактів на публічні роботи, Офіційний Вісник ЄС L 395 від 30 грудня 1989 р. [2];

– Директива Ради ЄС 92/13/ЄЕС стосовно поліпшення ефективності перегляду процедур надання державних замовлень, Офіційний Вісник ЄС L 76 від 23 березня 1992 р. [2];

– Директива 2004/18/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 31 березня 2004 р. щодо координації процедур надання державних замовлень за контрактами на виконання робіт, поставку товарів та надання послуг за державні кошти, Офіційний Вісник ЄС L 134 від 30 квітня 2004 р. [2];

– Директива 2004/17/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 31 березня 2004 р. стосовно координації процедур закупівель підприємствами, що працюють в сфері водо-, енергопостачання, транспорту та телекомунікацій, Офіційний Вісник ЄС L 134 від 30 квітня 2004 р. [2];

– Директива 2007/66/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 11 грудня 2007 р., що вносить зміни до Директив Ради ЄС 89/665/ЄЕС та 92/13/ЄЕС стосовно поліпшення ефективності процедур оскарження закупівель, Офіційний Вісник ЄС L 335 від 20 грудня 2007 р. [2];

– Директива 2009/81/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 р. щодо координації процедур надання певних контрактів на виконання робіт, поставки та надання послуг органами-замовниками або підприємствами в сфері оборони та безпеки, що вносить зміни до Директив 2004/17/ЄС та 2004/18/ЄС, Офіційний Вісник ЄС L 216 від 20 серпня 2009 р. [2];

– Директива 2014/24/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. щодо здійснення державних закупівель в державному секторі та про визнання недійсною Директиви 2004/18/ЄС, Офіційний Вісник L 94 від 28 березня 2014 р. [2];

– Директива 2014/25/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. щодо здійснення закупівель підприємствами, що працюють в сфері водопостачання, енергопостачання, транспорту та телекомунікацій та про визнання недійсною Директиви 2004/17/ЄС, Офіційний Вісник ЄС L 94 від 28 березня 2014 р. [2];

– Директива 2014/23/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 26 лютого 2014 р. про надання концесійних контрактів, Офіційний Вісник ЄС L 94 від 28 березня 2014 р. [2];

– Директива 2014/55/ЄС Європейського Парламенту та Ради від 16 квітня 2014 р. про електронне інвойсування при здійсненні державних закупівель, Офіційний Вісник ЄС L 133 від 6 травня 2014 р. [2].

Вищезазначені Директиви спрямовані на уніфікацію процедур, яких повинні дотримуватися країни-члени ЄС у відносинах у сфері державних закупівель, якщо очікувана вартість закупівель перевищує порогові показники [3]. Положення Директив застосовуються до окремих державних контрактів, тоді як загальні принципи, закладені у Договорі про заснування Європейського економічного співтовариства – до всіх контрактів, незалежно від їх вартості. Директиви ЄС поширюються тільки на договори вище певного рівня вартості, в основному тому, що саме такі договори становлять інтерес в контексті міжнародної торгівлі. Норми внутрішнього права держав-членів ЄС

мають відповідати положенням цих актів та відіграють роль додаткових інструментів у регулюванні державних закупівель [7; 8].

Підписавши Угоду про асоціацію, Україна взяла на себе низку зобов'язань, одним з яких є перехід на електронну систему закупівель та поступова адаптація національного законодавства у сфері державних закупівель до законодавства ЄС шляхом імплементації положень Директив № 2004/17/ЄС, № 2004/18/ЄС, № 89/665/ЄЕС, № 92/13/ЄЕС, № 2007/66/ЄС. Варто зазначити, що Директива № 2004/17/ЄС скасована на підставі прийняття Директиви 2014/25/ЄС від 26 лютого 2014 р., а Директива № 2004/18/ЄС – на підставі Директиви 2014/24/ЄС від 26 лютого 2014 р. [4; 9].

Отже, бажано зосередитись на аналізі положень чинних Директив 2014 р., якими врегульовано питання здійснення державних закупівель в цілому та здійснення державних закупівель підприємствами, що працюють у сфері водопостачання, енергопостачання, транспорту та телекомунікацій. При цьому потрібно врахувати, що з метою наближення національного законодавства до законодавства у сфері державних закупівель ЄС та виконання умов щодо реформування державних закупівель 25 грудня 2015 р. Верховною Радою України прийнято Закон України «Про публічні закупівлі» (далі – Закон).

Перш за все, привертають увагу правила, встановлені Директивою 2014/24/ЄС про державні/публічні закупівлі для змішаних контрактів. Вони дають змогу визначити, дія якої Директиви поширюється на той чи інший змішаний контракт, якщо він взагалі підпадає під регулювання певної Директиви. Зокрема, окрім критерію вартості, Директива ЄС 2014/24/ЄС про державні/публічні закупівлі передбачає інші критерії та ситуації, коли контракт вважається змішаним, наприклад, якщо він стосується видів діяльності, які одночасно регулюються цією та іншою Директивами, як-то Директивою про закупівлі у сфері комунальних послуг і Директивою про виконання робіт, поставку товарів та надання послуг за державні кошти. Разом з тим, національний Закон охоплює лише контракти щодо товарів, послуг і робіт, диференціюючи їх на основі ціни, а положення Директив також передбачають оцінку групи показників, таких як функціональність, економічність, гарантійне обслуговування, якість та інші аспекти, а не лише ціну. Таким чином, у ході гармонізації необхідно врахувати всі зазначені вище аспекти шляхом імплементації їх через первинне або вторинне законодавство [3, с. 6].

Потрібно також виділити те, що Директива 2014/24/ЄС щодо здійснення державних закупівель в державному секторі надає можливість використовувати наступні тендерні процедури: відкрита процедура; процедура з обмеженнями; переговорна процедура з обмеженнями; конкурентний діалог; інноваційне партнерство; переговорна процедура без попередньої публікації. Нагомить, Законом України «Про публічні закупівлі» передбачено лише три процедури: відкриті торги; конкурентний діалог; переговорна процедура закупівлі [5]. Характер цих процедур та умови їх застосування у різних аспектах відрізняються від того, що передбачено Директивою ЄС та звужують коло можливостей у виборі процедур, адже більша кількість видів процедур надає можливість підібрати найбільш ефективну в залежності від цілей та кваліфікаційних вимог закупівлі. Наприклад, процедура інноваційного партнерства застосовується з метою відбору серед організацій приватного сектора відповідних партнерів для науково-дослідних проектів з розробки продуктів або послуг, яких немає на ринку, а також з метою укладення договорів з приватними сторонами, які залучатимуться для планування науково-дослідних проектів. Ця процедура передбачена Директивою задля реалізації окремих інноваційних програм і цілей ЄС, а тому наразі може бути й не надто актуальною для Украї-

ни, проте очевидним є той факт, що зазначена процедура передбачає високий рівень розвитку робочих відносин між державним та приватним секторами [3, с. 6].

Ще однією особливістю правового регулювання здійснення державних закупівель в ЄС потрібно визначити незначний перелік виключень, в яких положення Директив не застосовуються. Ці винятки стосуються юридичних послуг, позик, послуг з цивільної оборони та захисту від небезпек, послуг громадського пасажирського залізничного транспорту або метрополітену, послуг з проведення політичної компанії та надання певних послуг з проведення науково-дослідних робіт. Закон України «Про публічні закупівлі» передбачає істотне зниження кількості виключень, що є важливим кроком на шляху імплементації положень Директив ЄС у сфері державних/публічних закупівель. Однак, все ще існують сфери, які вимагають подальшої імплементації положень Закону. Зокрема, він досі містить виключення, не передбачені відповідними Директивами, які стосуються, наприклад, діяльності, пов'язаної з виготовленням банкнот і бланків документів, що посвідчують особу, які підпадають під дію виключення з огляду на інтереси безпеки, передбачені Директивами [5; 6].

Викликають інтерес і положення Директив щодо оскарження результатів закупівель. Порівнюючи норми Закону з відповідними положеннями Директив щодо процедур оскарження, слід зазначити, що Закон містить норми, які в більшості аспектів відповідають загальним вимогам Директив ЄС про засоби правового захисту. Однак, необхідно уточнити, чи існує можливість застосування такої санкції, як компенсація збитків у разі задоволення скарги. Можливість стягнення збитків дуже важлива для визначення правового статусу суб'єктів оскарження, тому вона потребує більш докладного врегулювання у Законі. У рамках процедури оскарження більш чітко повинні бути визначені права сторін. Крім того, Закон вимагає публікації рішень щодо оскарження та їх доступності через офіційний веб-портал з державних/публічних закупівель. Проте пошук таких справ може здійснюватися лише на основі ідентифікації сторін справи. Раніше АМКУ як орган оскарження вже зобов'язувався публікувати свої рішення на власному веб-сайті, але в чинній редакції Закону це зобов'язання відсутнє. Відтак зміни ускладнили доступ зацікавленим сторонам, зокрема юристам, громадянському суспільству та дослідникам, до рішень щодо результатів розгляду скарги. З цього питання у Директивах немає спеціальних вимог, проте легкий доступ до прецедентів є важливим аспектом таких правових принципів ЄС, як прозорість та правова визначеність [3; 6].

Важливою особливістю положень Директив ЄС, на яку варто звернути увагу, виступає використання їх як інструмента для реалізації екологічної безпеки, що досягається через так звані «зелені закупівлі». Після реформи 2014 р. до Директив внесено уточнення щодо того, що екологічні вимоги можуть бути включені до процесу закупівель не лише на етапі вибору постачальника, але й на інших його етапах (у т. ч. попередньої кваліфікації, технічних специфікацій і договірних вимог до продуктивності), не створюючи перешкод для торгівлі. При цьому питання правового регулювання «зелених закупівель» в ЄС вимагає самостійного дослідження [6; 10].

Окремо слід зупинитись на аналізі Директиви 2014/25/ЄС про закупівлі в секторі комунальних послуг. Важливими положеннями цієї Директиви є визначення відповідних «видів діяльності», оскільки лише організації, які здійснюють таку діяльність, потрапляють під дію Директиви та можуть користуватися різноманітними спеціальними правами. Зазначені види діяльності належать до енергетичного, транспортного, водного та поштового секторів. Сфера дії Директиви ЄС про закупівлі в секторі комунальних послуг обмежується управлінням мережами

загального користування у зазначених галузях комунального господарства. До таких мереж належать системи водопостачання та електропостачання, які обслуговують громадян і підприємства, тобто кінцевих споживачів. Постачання до таких мереж загального користування також визнається видом діяльності, на який поширюється дія Директиви. Натомість Закон дає досить загальне визначення відповідних видів діяльності. Внаслідок цього під нього підпадають майже всі організації, які працюють у відповідних секторах, тобто таке визначення є надто широким. Закон включає до переліку «відповідних видів діяльності» велику кількість товарів, робіт та послуг, які мають особливе значення для установ, які працюють у сфері електропостачання. Наприклад, до таких послуг віднесені послуги з вимірювання та обліку. Це може призвести до того, що замовники, діяльність яких регулюється загальними правилами Закону, отримають неправомірну вигоду від гнучких правил комунальної сфери [6].

Загалом до Закону потрібно внести зміни, які передбачають запровадження поняття мереж загального користування, оскільки саме їх обслуговування – основне завдання державного сектора, який має брати участь у конкурентних процедурах.

На підставі проведеного дослідження можна виділити наступні особливості правового регулювання здійснення державних закупівель в ЄС:

- 1) використання комплексу критеріїв оцінки предмета закупівлі, а не лише ціни;
- 2) широке коло тендерних процедур;
- 3) незначний перелік виключень, в яких положення Директив не застосовуються;
- 4) можливість застосування такої санкції, як компенсація збитків у разі задоволення скарги щодо оскарження закупівлі;
- 5) включення екологічних вимог до закупівель;
- 6) визначення відповідних «видів діяльності», що належать до енергетичного, транспортного, водного та поштового секторів, оскільки лише організації, які здійснюють таку діяльність, потрапляють під дію Директиви 2014/25/ЄС про закупівлі в секторі комунальних послуг та можуть користуватися різноманітними спеціальними правами.

З урахуванням цього напрямами удосконалення правового регулювання державних закупівель в Україні можна запропонувати наступні:

- 1) окрім оцінки предмета закупівлі виключно на основі ціни, розширити критерії оцінки до таких показників, як функціональність, економічність, гарантійне обслуговування, якість, екологічність та інші в залежності від предмету закупівлі;
 - 2) запровадити нові види тендерних процедур, що надасть змогу підібрати найбільш ефективну та доцільну процедуру в залежності від цілей та кваліфікаційних вимог закупівлі;
 - 3) зменшити перелік виключень, на які не поширюється дія Закону, що приведе до більш ефективного використання державних коштів та запобіганню проявам корупції;
 - 4) удосконалити засоби правового захисту прав суб'єктів господарювання – учасників відносин державних закупівель шляхом введення такої санкції, як компенсація збитків у разі задоволення скарги, оскільки за подання скарги до органу оскарження справляється плата, без внесення якої скарга залишається без розгляду, навіть якщо наявний факт порушення, тому введення такої санкції, як компенсація збитків, надасть змогу повернути кошти у разі задоволення скарги;
 - 5) поступове включення екологічних цілей у процес державних закупівель як процес, в якому розпорядники бюджетних коштів прагнуть здійснити закупівлю товарів, виробів і послуг з кращими екологічними характеристиками протягом усього їх життєвого циклу у порівнянні з продукцією аналогічного функціонального призначення;
 - 6) закріпити на рівні закону визначення поняття мереж загального користування, оскільки саме їх обслуговування – основне завдання державного сектора, який має брати участь у конкурентних процедурах.
- Взагалі, немає простих відповідей на складні питання у сфері державних/публічних закупівель і правове регулювання державних закупівель в ЄС не може виступати ідеальним комплексним рішенням, яке можна повністю і легко адаптувати в українських реаліях, але Україна поступово продовжує розвивати свою систему державних закупівель відповідно до стандартів ЄС і рухається вперед, вивчаючи та аналізуючи досвід різних країн-членів ЄС.

ЛІТЕРАТУРА

1. Public procurement in a nutshell [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ec.europa.eu/trade/policy/accessing-markets/public-procurement/>.
2. Збірник директив ЄС з питань державних закупівель [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2015/02/EU-PP-Directives-Compendium_UKR.pdf.
3. Оновлений звіт за результатами порівняльного аналізу українського законодавства у сфері державних/публічних закупівель і директив ЄС про державні/публічні закупівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://eupublicprocurement.org.ua/wp-content/uploads/2017/02/UPDATED-REPORT-ON-PP-GAP_ANALYSIS_UKR.pdf.
4. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 27 червня 2014 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page.
5. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 грудня 2015 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/922-19>.
6. Аналітична записка № 30 «Державні закупівлі» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.sigmaxweb.org/bylanguage/ukrainian/EU-Directives-Public-Sector-Utilities-2014-UA.pdf>.
7. Цілі регулювання державних закупівель та майбутній розвиток [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://eupublicprocurement.org.ua/the-purpose-and-future-direction-of-public-procurement-regulation.html>.
8. Передумови та підстави для запровадження основ правового регулювання державних закупівель на рівні Євросоюзу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://westudents.com.ua/glavy/67643-1-peredumovi-ta-pdstavi-dlya-zaprovadjennya-osnov-pravovogo-regulyuvannya-derjavnih-zakupvel-na-rvn-vrosoyuzu.html>.
9. Про Стратегію реформування публічних закупівель («дорожню карту») : Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 року № 175-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/175-2016-%D1%80>.
10. Долучаємося до зелених закупівель : що врахувати [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.gbb.com.ua/article/382-qqq-16-m10-04-10-2016-doluchamosya-do-zelenih-zakupvel-shcho-vrahuvati>.